JUDr. Peter Paluda, sudca Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

MOTIVAČNÝ LIST KONCEPCIA RIADENIA A SPRÁVY SÚDU

Po dlhom období sporov a poklese spokojnosti verejnosti s výkonom súdnictva na Slovensku, je nevyhnutné preukázať prevzatím osobnej zodpovednosti za výkon časti súdnej moci prostredníctvom riadenia najväčšieho okresného súdu na Slovensku, že hlásané tézy o transparentnosti, otvorenosti, zákonnosti, nezávislosti a nestrannosti súdnictva sa dajú uskutočňovať najmä pri každodenom spravovaní a zabezpečovaní chodu Okresného súdu Bratislava I.

V súdnictve pracujem sedemnásť rokov. Poznám prácu a chod nielen Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na ktorom som v súčasnosti zaradený, ale aj prácu nižších súdov nielen s kontaktov so sudcami nižších súdov, ale aj prostredníctvom spisov a vybavovania konkrétnej agendy.

Za takmer najdôležitejšiu úlohu pri spravovaní najväčšieho okresného súdu na Slovensku, by som považoval predovšetkým zabezpečenie takých pracovných podmienok pre sudcov tohto súdu, ktoré by vytvárali dôstojné a vyhovujúce pracovné prostredie so všetkým dostupným zabepzpečením pre rozhodovaciu činnosť, ale aj prostredie, ktoré by zťažovalo predlžovanie konania, nekvylitu rozhodovania a nedôstojnosť pojednávania. Zjednodušene povedané za podstatné by som považoval nájsť spôsob ako zmeniť súčasný obraz a dôveryhodnosť slovenskej justície, ktorej neverí viac ako 70 % občanov.

Verím tomu, že práca mnohých čestných sudcov nie je verejnosti známa a je úlohou predsedu súdu, či už prostredníctvom hovorcu alebo i priamo výsledky práce súdu najmä vo veciach, ktoré sú verejnosti známe, sú ňou sledované a je o ne záujem. Tým by som posilňoval nielen dôveryhodnosť súdu, ale i súdnictva ako takého. Na druhej strane, ak to bude nevyhnutné a bude mi na to daná príležitosť preukázať moje schopnosti v praxi, rád by som zabezpečil, aby verejnosť nemohla poukazovať na neprimeranú dĺžku konania v konkrétnych veciach, zameral by som sa najmä na zistenie príčin dĺžky konania v reštančných veciach a snažil vytvoriť podmienky, aby mohli byť čo najskôr ukončené. V prípade zistenia nedostatočného alebo nekvylitného výkonu sudcu by som priajl ako predseda súdu opatrenia na odstránenie tohto javu.

Celkove by som tak po stránke prezentácie súdu chcel pred kolegami sudcami i pred verejnosťou preukázať, že zákonnosť nezávislosť, nestrannosť a spravodlivosť nemusia byť v rozpore s otvorenosťťou a transparentnosťou súdnictva, po ktorej sa v súčasnosti volá. Tým by som vyzdvihol prácu kvalifikovaných a zodpovedne konajúcich sudcov a naopak postihoval by som opak.

Mojou prioritou vo funkcii predsedu súdu je napĺňanie hlavného cieľa: **posilniť** zodpovednosť sudcov za spôsob výkonu súdnej moci, jej dôveryhodnosť a morálny kredit v spoločnosti.

- Koncepciu riadenia súdu by som zameral na personálne zabezpečenie súdu a výkon súdnictva ako aj na správu súdu a riadenie jeho zamestnancov
- 1. Pri personálnom zabezpečení a výkone súdnictva

by som sa sústredil na odstránenie nerovnomernej zaťaženosti sudcov, ktorý je dlhodobým problémom, ktorý významne ovplyvňuje prieťahy v súdnom konaní a efektivitu práce sudcov aj súdov. Novoprijatá vyhláška MS SR č. 149/2011 Z.z. o pravidlách určovania počtu voľných miest sudcov položila základ objektívneho zistenia skutočnej zaťaženosti jednotlivých súdov nielen podľa nového nápadu vecí na súd, ale aj podľa nevybavených zostatkov. Pri aplikácii vyhlášky a po zohľadnení špecifík obťažnosti vybavovanej agendy na súde a dĺžky konania v neskončených reštančných veciach, by som presadzoval takú obsadenosť súdu, ktorá by odstránila súčasný nepomer zaťaženia sudcov a podstatne zrýchlila vybavenie reštančných vecí vo všetkých agendách.

snažil by som sa o zabezpečenie určitej špecializácie v rámci jednotlivých grémií, pokiaľ by podporovala vybavovanie konkrétnych vecí. Ak by som napríklad zistil, že konkrétny sudca je vynikajúci odborník na určité spory, snažil by som sa ho odbremeniť od vybavovania ďalších, ktoré by som rovnomerne rozdelil. Je samzrejmé, že pritom by bolo nevyhnutné postupovať v úzkej súčinnosti so sudcovskou radou a podnety v takomto smere by mohli nájsť odraz najmä pri tvorbe nového rozvrhu páce,

dbal by som o zvyšovanie odbornosti a morálneho kreditu sudcov tým, že by som vytváral také podmienky práce konkrétneho sudcu, aby mal dostatočný priestor v rámci pracovného času, a pokiaľ je to únosné sčasti i mimo neho, na plnenie si svojej povinnosti vzdelávať sa a zvyšovať si svoju odbornú kvalifikáciu a tým ovplyvňovať kvalitu vybavovaných vecí i rýchlosť konania, ale aj dôstojnosť súdneho konania a rozhodovania. Sudca by mal byť vyváženou osobnosťou, ktorá spĺňa nielen potrebné odborné kritériá na výkon

funkcie, ale je aj morálnou zárukou výkonu spravodlivosti pre občanov. Ako predseda súdu by som sledoval a zabezpečoval, aby sudcovia mali na to skutočne vytvorené podmienky.

Úroveň rozhodovacej činnosti by som zisťoval pravidelnou účasťou na niektorých súdnych pojednávaniach, vyhodnocovaním súdnej štatistiky o počte a dôvodoch zrušených alebo zmenených súdnych rozhodnutí, a sledovaním úrovne zverejnených súdnych rozhodnutí na internete. Efektivitu práce by som skúmal na základe výkonov sudcov v porovnateľných agendách a zisťovaním príčin podpriemerných výkonov u konkrétnych sudcov. Za dôležité v tejto súvislosti považujem aj plnenie povinností predsedu súdu pravidelne vyhodnocovať činnosť sudcov a ak je to nevyhnutné vyvodzovať i disciplinárnu zodpovednosť voči sudcom za nepreukázanie požadovaných výsledkov podľa zásad hodnotenia sudcov na základe hodnotenia práce sudcu podľa novoprijatého ustanovenia § 116 ods. 1 písm. c) zákona o sudcoch,

Za dôležité považujem presadenie a praktické používanie Etického kódexu sudcu a zriadenie Etickej komisie, ktorá by dohliadala nad jeho dodržiavaním.

V rámci uplatňovania zásad otvorenosti a transparentnosti považujem za nevyhnutnú aj osobnú komunikáciu s občanmi, prostredníctvom vyhradenia jedného dňa v týždni pre verejnosť, a dôraz na včasné vybavovanie ich podnetov a sťažností.

2.Správa súdu a riadenie jeho zamestnancov:

- V ekonomickej oblasti riadenia súdu by som za nevyhnutné považoval nájsť najefektívnejšie spôsoby využitia pridelených rozpočtových prostriedkov. V rámci úsporných opatrení by som určil poradie nevyhnutných priorít, a prihliadať pritom aj na stanovisko sudcovskej rady. Najpálčivejším problémom by zrejme bolo vybavenie sudcov a pojednávacích miestností príslušnými informačno - technickými prostriedkami,
- počty súdnych zamestnancov sú v súčasnosti presne limitované vyhláškou MS SR č. 150/2011 Z.z. o obsadzovaní štátnozamestnaneckých miest. V riadení súdu je tak priestor hlavne na efektívnosť prerozdelenia práce a dohľad nad jej kvalitou,
- vážnym a citlivým problémom súdnictva je súdna administratíva, poskytujúca veľmi dôležitý administratívny servis sudcom, ktorý v mnohom ovplyvňuje hlavne rýchlosť súdnych konaní. Finančné ohodnotenie týchto zamestnancov dostatočne nereflektuje požadované nároky ich pracovného zaradenia a výsledkom je ich vysoká fluktuácia alebo nízka úroveň ich odborného vzdelania a zručností. V rámci týchto podmienok považujem za nevyhnutné

- prideliť už osvedčeným a skúseným zamestnancom zodpovedajúce pracovné zaradenie a zabezpečiť maximálne možnú stimuláciu na stabilizáciu kvalitných pracovných síl,
- dôležitý odborný potenciál je aj v obsadenosti a využití funkcií vyšších súdnych úradníkov (VSÚ). Ak by sa naplnili predpokladané stavy a každý senát, resp. samosudca by skutočne mal prideleného jedného VSU, došlo by k výraznému odbremeneniu sudcov od vybavovania procesných úkonov, ktoré priamo nesúvisia s meritórnym rozhodovaním. Preto považujem za efektívne zaradenie VSU predovšetkým do konkrétnych súdnych oddelení, na úkor ich využívania v iných agendách súvisiacich so správou a riadením súdov.

V Bratislave 29. júna 2011

JUDr. Peter Paluda